

Fikk 2627 kroner for mye - gikk glipp av 1,5 millioner

Pensjonsutbetalinger den tidligere sjømannen John Sigve Løklingholm fikk som 59-åring viste seg å koste ham dyrt.

PENSJON

Bente Bjørndal
Oslo

John Sigve Løklingholm saksøkte Fellesordningen for afp etter at han i 2014 fikk avslag på avtalefestet pensjon (afp). Avslaget var begrunnet med at han hadde tjent mer enn 1,5 ganger folketrygdens grunnbeløp (G) uten arbeidsplikt i minst ett av de tre årene før han nådde afp-alderen på 62 år.

I retten kom det frem at Løklingholm det året han var 59 år fikk 122.174 kroner i såkalt sjømannspensjon. Dette var 2627 kroner mer enn 1,5 G utgjorde samme år. De to neste årene mottok han totalt 4846 kroner mindre enn grensen.

- Noen ganger er riktig informasjon mer verdifullt enn andre ganger, sier Alexandra Plahte.

Som leder for pensjon i Gabler Steenberg & Plahte kjenner hun godt til reglene for privat afp.

- Det som er utfordringen med afp er at reglene er brutale. Enten fyller du vilkårene eller så fyller du dem ikke. Det er ingenting som heter litt afp. Dessverre treffer folk valg på feil grunnlag. Det kan også skyldes manglende informasjon eller feilinformasjon. Konsekvensene for den enkelte er så store, sier Plahte.

For Løklingholms del kan avslaget på afp utgjøre 1,5 millioner kroner i tapt pensjon. I tillegg kommer saksomkostninger. Retten kom nemlig til at Løklingholm, i tillegg til egne saksomkostninger, også skal betale Fellesordningens saksomkostninger på 318.175 kroner.

Fødselsdag

Løklingholm mente han hadde rett på avtalefestet pensjon, blant annet fordi han ikke overskred utbetalingsgrensen i noen av de tre kalenderårene fra han fylte 59 år til han nådde afp-alder på 62 år. I snitt lå han 731 kroner under grensen per år. Avslaget tok ikke utgangspunkt i kalenderår, men regnet årene fra dagen Løklingholm fylte 59 år og tre år frem.

Retten kom til at den ikke hadde lov til å tolke vedtektene i afp-ordningen annerledes enn ordningens styre gjorde. Altså måtte retten legge til grunn at det

Den tidligere sjømannen John Sigve Løklingholm tapte saken mot Fellesordningen for AFP. Om dommen blir rettskraftig må han ut med 318.175 kroner til motpartens advokat. Foto: Tomas Larsen

Sjømannspensjon

- Pensjonstrygden for sjømenn (PTS) er en offentlig pliktig tjenestepensjonsordning med hovedformål å yte sjømannspensjon fra pensjonsalderen for sjømenn på 60 år, og frem til den ordinære pensjonsalder i folketrygden på 67 år.
- Frem til 2011 var det ikke mulig å motta sjømannspensjon og afp samtidig.
- Da ordningen for privat afp ble forandret i 2011 og tilskuddet ble en livsvarig ytelse, kunne man få begge deler.

er riktig å regne årene fra man når pensjonsalder og ikke se på hele kalenderår.

Oppfordret til tilpasning

Løklingholm mente også at Fellesordningen for afp burde ha informert ham og andre sjømannspensjonister om hvordan man kunne kombinere sjømannspensjon med afp. LO-forbundet

Vilkår for afp i privat sektor

Ved 62-årsdagen - ansiennitetskrav:

- Må ha hovedarbeidsforhold syv av ni siste år i en afp-tilsluttet bedrift.*
- Må ha minst 20 prosent stilling.
- Må ha hovedinntekt fra afp-bedriften disse årene
- Må ikke ha mottatt ytelser over 1,5G uten arbeidsplikt i hvert av de tre siste år før 62-årsdagen.
- Må ikke ha mottatt uføretrygd etter fylte 62 år.

*egne overgangsregler for kullene 1944-1954

Ved uttakstidspunktet - ansatt og reell arbeidstager:

- Må være i jobb på uttakstidspunktet.
 - Må ha jobbet hver måned i minst 20 prosent stilling i afp-tilsluttet bedrift siste tre år.
 - Kan ha opphold på inntil 26 uker, men ikke først eller sist i perioden.
 - Denne perioden økes med ytterligere 26 uker hvis man er sykmeldt fra afp-tilsluttet bedrift.
 - Må ha en inntekt på minst 1G (90.068 kroner) siste inntektsår og siste måned omregnet til årsinntekt.
 - Må ta ut pensjon fra folketrygden samtidig som afp.
- Kilde:** Fellesordningen for avtalefestet pensjon

Industri Energi, som organiserer mange tidligere sjømenn, kjente godt til problemstillingen da det nye regelverket trådte i kraft i januar 2011. Samme måned gikk forbundet ut og rådet sine medlemmer til å vente med å ta ut sjømannspensjon til de tok ut afp.

En annen løsning var å si fra seg pensjonen over 1,49 G frem til man fylte 62 år. I begge tilfellene kunne man søke om å få den tilbakebetalt når man hadde fylt 62 år og afp-ordningen var i boks.

Da Løklingholm fikk vite at sjømannspensjonen kunne påvirke

muligheten for å få innvilget den livsvarige afp-ytelsen, tok han kontakt med Pensjonstrygden for sjømenn (PTS) for å kutte utbetalingene. Imidlertid var det allerede for sent, ettersom han alt hadde fått utbetalt for mye det året han var 59 år.

Retten var ikke enig med Løklingholm og hans advokat Vidar Lindbekk om at Fellesordningen hadde gjort seg skyldig i forskjellsbehandling eller brutt informasjonsplikten, selv om den kjente til problemstillingen fra dialogen med Industri og Energi gjennom 2011.

Usikker årsakssammenheng

Løklingholm, som nå er catering-sjef i undervannsentreprenøren Subsea 7, mente at om han ikke nådde frem med kravet om å få innvilget afp, i det minste skulle ha erstatning for det tapet han var påført. Heller ikke her ble han hørt av retten.

Hverken advokat Vidar Lindbekk, som førte saken for Løklingholm, eller Løklingholm selv vil kommentere dommen overfor DN.

bente.bjorndal@dn.no